

УТОЧНЕННЯ КРИТЕРІЇВ КОНТРОЛЮ ЕЛЕКТРОННО-ТЕХНІЧНИХ СИСТЕМ У ПІДГОТОВЛЕНOSTІ СТРІЛЬЦІВ

Андрій ДЕМІЧКОВСЬКИЙ

*Львівський державний університет фізичної культури
імені Івана Боберського, м. Львів, Україна*

Вступ. Підготовка стрільців передбачає застосування електронно-технічних систем (ЕТС), які спрямовані на удосконалення спеціальних якостей (витривалості, сили) та сторін підготовленості (технічної, тактичної, психологічної) [1, 2, 3, 4]. Наукові пошуки спрямовані на виявлення сучасних підходів до використання комплексів під час підготовки спортсменів. Збільшення технічних можливостей цих систем допоможе отримати додаткову інформацію, яка характеризуватиме рівень підготовленості стрільця, що дасть змогу у майбутньому позитивно вплинути на слабкі ланки.

Мета – встановити інструментальні та інформаційні компоненти електронно-технічних систем та критерії аналізу підготовленості стрільців.

Методи: теоретичний аналіз і узагальнення наукових, методичних матеріалів та даних мережі «Інтернет», документальний метод.

Результати. Сучасні умови змагальної діяльності вимагають застосування новітніх технологій та засобів для підготовки висококваліфікованих спортсменів [5]. Використання ЕТС у навчально-тренувальній роботі характеризується збиранням певних характеристик про стрільбу спортсмена, які відображаються за їх допомогою. Згодом отримані характеристики аналізують та впроваджують у практику за допомогою засобів удосконалення підготовки стрільців. На нашу думку, такий збір інформації про спортсмена має будуватися завдяки системному підходу та базуватися на основі аналізу системи «стрілець – зброя – результат» за наявними у ній причинно-наслідковими зв'язками (рис. 1) [7].

Наявні ЕТС (SCATT, NORTEL) у своєму арсеналі мають обмежену кількість ефективних інструментальних та інформаційних компонентів, тобто характеристик, якими в цей момент володіє спортсмен, а саме рівень підготовленості стрільця, що демонструється результатом змагальної діяльності. Наприклад, до таких компонентів ЕТС належать: загальні дані, траєкторія руху зброї (різні ділянки підсвічуються різними кольорами), результат влучання, часові параметри, повтор стрільби й різні графіки (часовий, відхилення від центра мішені, зсувів, швидкості прицілювання та інтервали між пострілами).

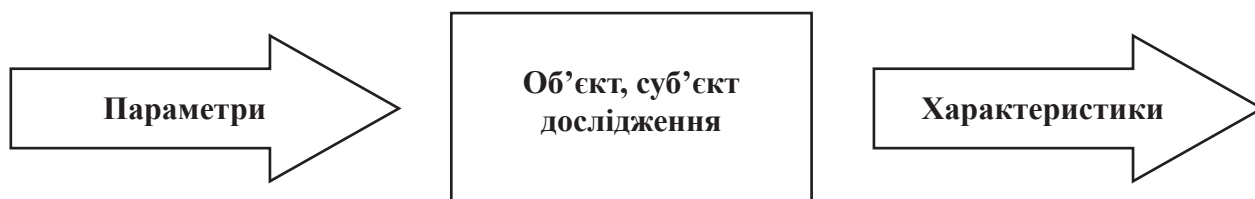

Рис. 1. Компоненти системи «стрілець – зброя – результат»

Жоден із зазначених компонентів не здатен відповісти на головне запитання, яке ставить перед собою тренер, – «Чому?». Для того щоб віднайти відповідь на нього, потрібно володіти повною картиною рівня підготовленості і можливостей спортсмена. На жаль, наявні ЕТС дають лише часткову інформацію для подальшого аналізу та усунення помилок під час спортивної підготовки спортсменів, хоча розробники цих систем запевняють, що вказані компоненти є ключовим щодо удосконалення підготовленості стрільців.

Для того щоб покращити підготовку спортсменів у стрілецьких видах спорту, потрібно погодити наявні можливості ЕТС із сучасними вимогами спорту, які стоять перед учасниками змагального та навчально-тренувального процесу.

Висновок. Зроблено спробу переглянути наявні критерії аналізу електронно-технічних систем підготовленості стрільців, а саме їх інструментальних та інформативних компонентів. Використання додаткових інформативних компонентів аналізу створить можливість вчасно виявити помилки, які роблять спортсмени, що теж надає можливість швидко вносити корекції у підготовку в межах навчально-тренувального заняття.

Ключові слова: електронно-технічні системи, стрільці, критерії.

Список використаних джерел

1. Виноградський Б. Теорія і методика спортивної стрільби з гвинтівки: навч. посіб. / Богдан Виноградський, Андрій Демічковський. – Львів: ЛДУФК ім. Івана Боберського, 2021. – 168 с.
2. Власов, А.П., Лопатьєв, А.О., Виноградський, Б.А., & Демічковський А.П. (2010). Аналіз рухових дій при виконанні стрілецьких вправ. Актуальні проблеми сучасної біомеханіки фізичного виховання та спорту. Серія: Педагогічні науки. Фізичне виховання та спорт. Вісник, (81). ЧДПУ ім. Т.Г. Шевченка. Чернігів, 561–565.
3. Демічковський, А. П. (2019). Показники техніко-тактичних дій кваліфікованих спортсменів у стрільбі з пневматичної гвинтівки. Теорія та методика фізичного виховання, 19(4), 186–192.
4. Демічковський А.П. Тривалість основних фаз пострілу у стрільбі з пневматичної гвинтівки / Андрій Демічковський // Фізична активність, здоров'я і спорт. Львів: 2019. Науково-практичний журнал № 2/34–с.31–37.
5. Коростильова Ю. С. Удосконалення технічної підготовки стрільців з пневматичного пістолета: метод. посіб. / Коростильова Ю. С., Заневський І. П. – Львів: ЛДУФК, 2011. – 109 с.
6. Демічковський А. Різні підходи до моделювання системи «стрілець – зброя – мішень» / Андрій Демічковський, Анатолій Лопатьєв, Ярослав П'янило // Моделювання та інформаційні технології у фізичному вихованні і спорті: – Львів: 2021. XVI Міжнародна наукова конференція, Секція № 2 – с. 139–144.
7. Лопатьєв А.О. Моделювання та технічні засоби в стрілецьких видах спорту: метод. рек./А. Лопатьєв, Є. Чапля, Б. Виноградський. 2002.